

ærede Forslagsstiller udtalte, at den Gang Forligslovgivningen i Slutningen af forrige Aarhundrede blev ordnet, da blev der truffet Bestemmelser for saa vidt muligt at hævde det personlige Møde for Forligskommissionen. Han mente, at de Bestemmelser, som den Gang bleve tagne, efterhaanden er noget gaaede af Brug, og at det derfor kunde være godt ikke alene nu at opfriske, men ogsaa at skærpe disse Bestemmelser. Hvorvidt det nu er et Hovedpunkt i Forligsmæglingen, at Parterne møde personlig, eller om Forlig i de Sager, i hvilke der overhovedet kan ventes Forlig opnaaet, ikke lige saa godt opnaas, fordi de møde ved Fuldmægtige er et Spørgsmaal, som ikke er nyt; det have vi behandlet tidligere her. Men inden jeg omtaler dette, vil jeg kun spørge den ærede Forslagsstiller, om det dog ikke er muligt, at Grunden til, at disse Bestemmelser, der bleve tagne i forrige Aarhundrede, noget ere borte her, ikke nærmest skulde være den, at man efterhaanden er kommen til den Overbevisning, at denne Forpligtelse til personligt Møde er i den Grad stridende mod Individernes personlige Frihed og i den Grad stridende mod Parternes Ret til ikke at skulle gjøre Rede for deres personlige Forhold og ikke at skulle paaføres personlige Ubehageligheder mere end høist nødvendigt, at man burde se at komme bort fra disse Lovbestemmelser; skulde denne Grund være den rigtige, saa vil det være endnu mere begynderligt, om man nu vilde skærpe disse Bestemmelser. Det, som er Diemeet med Forligslovgivningen og hele Lovgivningen vedrørende Retsspleien, er jo aabenbart det at gjøre Afgangen for Parterne til at opnaa deres Ret saa let, saa lidet besværlig og saa lidet bekostelig som muligt. Det er et Princip, som man ogsaa i den senere Tid har anerkendt i Lovgivningen. Jeg skal i den Henseende blot henvise til Lov af 19de Februar 1861 om Sog og Handelsretten, § 19, hvori det udtrykkelig siges, at Parternes personlige Møde ikke fordres. Der er man altsaa gaaet i den Retning, jeg har antydet som den efter hele Udviklingen helbigste; her skulle vi derimod nu gaa i den stik modsatte Retning. — Det ærede Medlem sagde, at Forslaget var forelagt i en mild Form, idet Bøden jo er sat meget ubetydelig — det indrømmer jeg — Bøden er kun fra 2 til 10 Kr., det er ikke nogen stor Sag, om en Mand faar en saadan Bøde; men min Indvendning mod Andringsforslaget gaar heller ikke ud paa, at der er sat en Bøde, den gaar ikke engang hovedsagelig ud paa, at man vil tvinge Folk til at

møde personlig, men den rammer det, at man ved denne Bestemmelse, saaledes som Forholdene stille sig under en Retssag, vil skabe en hel Mængde Vanfriskheder og Bekostninger for Parterne, som de hidtil ikke have kjendt, og som efter min Mening ikke ere til nogen Nytte. Det, om en Part bliver anset med en Bøde af 2—10 Kr., har ikke Meget at betyde, men Følgen af det foreliggende Forslag vil være den, at der i enhver Sag, hvor en Part ikke møder personlig, skal føres Bevis for Bedkommendes Ret til at være bleven borte; altsaa, i enhver ren og klar Sag, som havde kunnet afgjøres samme Dag, skal der føres en Procedure om denne Ubeblivselshistorie, og det er klart, at det er Noget, som koster mange flere Penge og langt mere Uleilighed end selve Bøden. Følgen vil blive den, at i enhver Retssag vil Modparten eller Modpartens Sagsfører siebliffelig erklære, at de Beviser, som den anden Part muligvis maatte komme med, ikke ere fyldestgjørende, kort sagt, der vil blive en hel Formalistetsprocedure om det Spørgsmaal, hvorvidt en Part har haft tilfrættelig Grund til at blive borte eller ikke. Naar man tænker sig en ganske simpel Gjeldssag, hvor En indstævner en Anden f. Ex. til Betaling af en Obligations Beløb, og denne Anden møder ved Fuldmægtig og siger: jeg har ikke Noget at indvende, vær saa god, døm mig, saa skal der i en saadan Sag reises Procedure og føres Bevis for hans Ret til at møde ved Fuldmægtig. Det forekommer mig, at dette er at give Sagsførerne Raaderum til at trainere Processerne og til at gjøre en Forretning ud af saadanne Sager, hvilket vil være meget uheldigt. Dertil kommer jo, at, naar Retten, uanset at der ikke er nedlagt nogen Paastand i Sagen, skal undersøge, hvorvidt en Part har mødt uberettiget ved Fuldmægtig eller ikke, saa vil Følgen deraf blive den, at Modparten i enhver Sag vil bruge sin Ret efter Forordningen af 1798 til at neblægge Paastand om at tilkjendes Processomkostningerne og om, at Modparten skal idømmes Mulkt for unødigt Trætte i Genhold til Blakaten af 11te August 1819, fordi han ikke har mødt personlig i Forligskommissionen. Altsaa man fremtælber i enhver Sag en saadan Paastand, fordi det, naar Spørgsmaalet alligevel skal undersøges, jo er klart, at den ene af Parterne vil drage af den Fordel, han kan, af en saadan Underjøgelse, og saaledes ogsaa den Fordel, at han maasse kan slippe for Processomkostningerne. Følgen vil saaledes ingenlunde blive den, at det bliver ved det Gamle, og at det kun er en Bøde af fra 2 til 10 Kroner,